

paabegyndtes i Tidendens Sp. 423. I samme Sesssions 2den Samling indbragtes Forslaget af Thingets daværende Medlem, Procurator Balthasar Christensen, ved hvilken Keilighed Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) bemærkede, at han havde paa-tænkt i de samme Dage at ville indbringe det. Dets Fremme blev besluttet med 61 Stemmer mod 1, og Forslaget findes i Anhang Sp. 597. 1ste Behandling paabegyndtes i Tidendens Sp. 333, og 2den Behandling blev besluttet at skulle foregaae med 80 Stemmer mod 1. I samme Sesssions 3die Samling blev Forslaget paany indbragt af Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), og dets Fremme besluttet uden Afstemning. 1ste Behandling paabegyndtes i Tidendens Sp. 1081 og Overgangen til 2den Behandling blev besluttet med 64 Stemmer mod 4. 2den Behandling paabegyndtes Sp. 1201 og Overgangen til 3die Behandling blev besluttet med 66 Stemmer mod 11. 3die Behandling paabegyndtes Sp. 1400, og Loven blev endelig vedtaget for Folkethingets Vedkommende med 60 Stemmer mod 19. Det var dette Forslags Historie i nærværende Thing. I 5te Sesssion blev Forslaget indbragt i Landstinget, men kom ikke videre der end til 2den Behandling. I 6te Sesssion vare samtlige Forhold og Omstændigheder saaledes, at de, der tidligere havde søgt at fremme denne Sag, fandt det uhenftgsmæssigt og unyttigt at fremkomme dermed, og saaledes er det nu i nærværende Sesssion, at man paany tillader sig at bringe Forslaget frem. Paa dette Stadium af Sagen har jeg ikke videre at bemærke, end at anbefale det ærede Thing at lade Sagen nyde Fremme, naar der bliver Spørgsmaal herom.

Det næste Lovforslag, jeg skal tillade mig at indbringe, er ogsaa et saadant, som oftere har været til Forhandling i nærværende Thing. Det angaaer en Bestemmelse om, at saadanne Erklæringer, der af Dyrigheder blive afgivne paa Ansøgninger eller Klager fra Borgere, maatte være tilgængelige for vedkommende Ansøgere eller Klagerere. Denne Sag har gjennemgaaet meget udsørlige Forhandlinger, skjøndt den forekommer mig at være saa simpel og ligefrem, at jeg aldrig havde kunnet vente, at

den vilde have mødt en saadan Modstand; men det har dog vist sig, at Folkethinget bestandig har fundet den værd at fremme, idet den allerede for dets Vedkommende tvende Gange har været vedtaget som Lov. Jeg skal forøvrigt indskrænke mig til at henvise til de foregaaende Forhandlinger om denne Sag.

Det 3die Lovforslag angaaer en Bestemmelse om, at den Forpligtelse, der paahviler Sognebeboerne til at yde Kjørfler og Haandlangerarbejde ved Kirkereparationer, kunde, naar Vedkommende ønskede det, blive afløst mod et billigt Vederlag. Jeg tillod mig i forrige Sesssion at rette en Forespørgsel til den ærede Indenrigsminister angaaende denne Forpligtelses Udstrækning med Hensyn til Kjørfler, og jeg erholdt derved Visshed for, at den ærede Minister var af samme Mening som jeg, nemlig, at man rundt om i Landet havde vidst at udstrække denne Forpligtelse langt videre, end den lovlig gif. Det er nemlig kun en Pligt, der navnlig paahviler Sognebeboerne, „den menige Bonde“, naar han ikke er „Kirkebonde“, som det hedder i Loven, ved store Reparationer at kjøre et eller to Læs; men det er vittterligt hele Landet rundt, at man lader Folk kjøre ved meget smaa Reparationer, saa smaa, at det næsten ikke kan kaldes Reparationer. Det kan ikke nægtes, at det i sit Væsen er et Hoveri, og ligesom den lovgivende Magt for nogle Aar siden har erkjendt det for henftgsmæssigt, at et saadant Hoveri blev afløst, saaledes troer jeg, at den samme Grundsetning ogsaa maa kunne anvendes paa dette Hoveri; thi det gaaer med dette som med alt Hoveri, at Kræfterne spildes til ingen Nytte; paa den ene Side fortrædiger man hinanden paa mange Maader, og paa den anden gjør man Arbejdet med den største Modvillighed, saa at man kun fremadler Uvillie mod hinanden. Det forekommer mig derfor, at man fra alle Sider maa ønske, at et saadant Forhold kunde afløses, navnlig ogsaa med Hensyn til Haandlangerarbejde, da det er vittterligt, at man paa de fleste Steder i Landet kalder langt flere Kræfter sammen, end der behøves, for at udføre et ringe Haandlangerarbejde. Man kalder Folk sammen, for at de kunne gaae og see paa hverandre, eller for maastee